

JOHANNES V. JENSEN

JENSENMUSEET

NYHEDSBREV NR. 1, 2021 THIT JENSEN

Det særlige årsskifte 2020-2021 med et nedlukket museum giver al mulig grund til at udbringe ønsker for et GODT NYT ÅR. Vi ser frem mod lysere tider og glæder os til at åbne museet efter den lange vinter.

Nytår og nytårsløjer hører sammen. Årets første arrangement skulle have været fejring af vore forfatteres fødselsdage. Thit blev født den 19.1.1876 og Johannes V. den 20.1.1873. Som en nytårsspøg tager vi et astrologisk kig på de to søskendes datoer, den 19. og 20. januar, som hører til hver sit stjernetegn. Mange af museets gæster har spørgsmål til søskendeparrets indbyrdes forhold; måske er der hjælp at hente i følgende kig i en tilfældig artikel om fødselshoroskoper, der viser de to datoers forskellige afsæt for karakterdannelse. Hør engang:

Thit med fødselsdag den 19.1. er Stenbuk, og jordtegnet er hendes element med efteråret som sin årstid. *Karaktertræk* : ambitiøs, målbevidst, hjælpsom, perfektionist, udholdende når man har sat sig noget for. Ærlighed er et must, i parforhold er det vigtigste, at man kan stole på hinanden.

Johannes V. med fødselsdag den 20.1. er Vandmand, og lufttegnet er hans element med sommer som sin årstid. *Karaktertræk* : venlig, rolig, høflig, kreativ, idérig. Centralt i karakteristikken er intellekt, sprognemme, fornuft. I parforhold er det vigtigt at have frihed til egne interesser.

Al ansvar for ovenstående fralægges :-)) og vi vender os til noget konkret, som vi kan stole på, håber vi, nemlig museets arrangementskalender for det kommende år:

Museets åbning for en ny sæson er den 27. marts med årets udstilling *Fra den Nye Verden*, der viser danske udvandreres fotos fra Amerika, ledsaget af Johannes V.'s tekster.

Vore øvrige arrangementer i 2021 har henholdsvis Thit Jensen og Johannes V. Jensen som omdrejningspunkter. Thit Jensen, især kendt for sine store historiske romaner som fx *Valdemar Atterdag*, forsøgte sig uden held med en roman om Valdemars datter, Margrethe. I dette efterår kom to nye værker til verden, som vi skal stifte bekendtskab med ved to arrangementer. Den 17.4. får vi besøg af Edith Tvede, som viser en kort dokumentarfilm om Margrethe I og hendes folk. Det foregår i Aars Bio, hvor Edith indledningsvis vil fortælle om sin film, som er afgangsek-samen fra filmskolen. Filmen bliver på mærkelig vis aktuel ved at ha' en pandemi som skæbneindslag. Den 29.5. kommer Anne Lise Marstrand-Jørgensen og fortæller om sin Margrethe I, en 600 siders roman. Derudover afholder Lillian Gross den 17.5. en litteraturaften om Thit Jensens roman *Kongen fra Sande*.

Den 23. 8. er Thit på plakaten som hovedfigur i *Valkyriens kamp*, når Det Flydende Teater har premiere på deres nye teaterstykke om Farsøs berømte bysbarn.

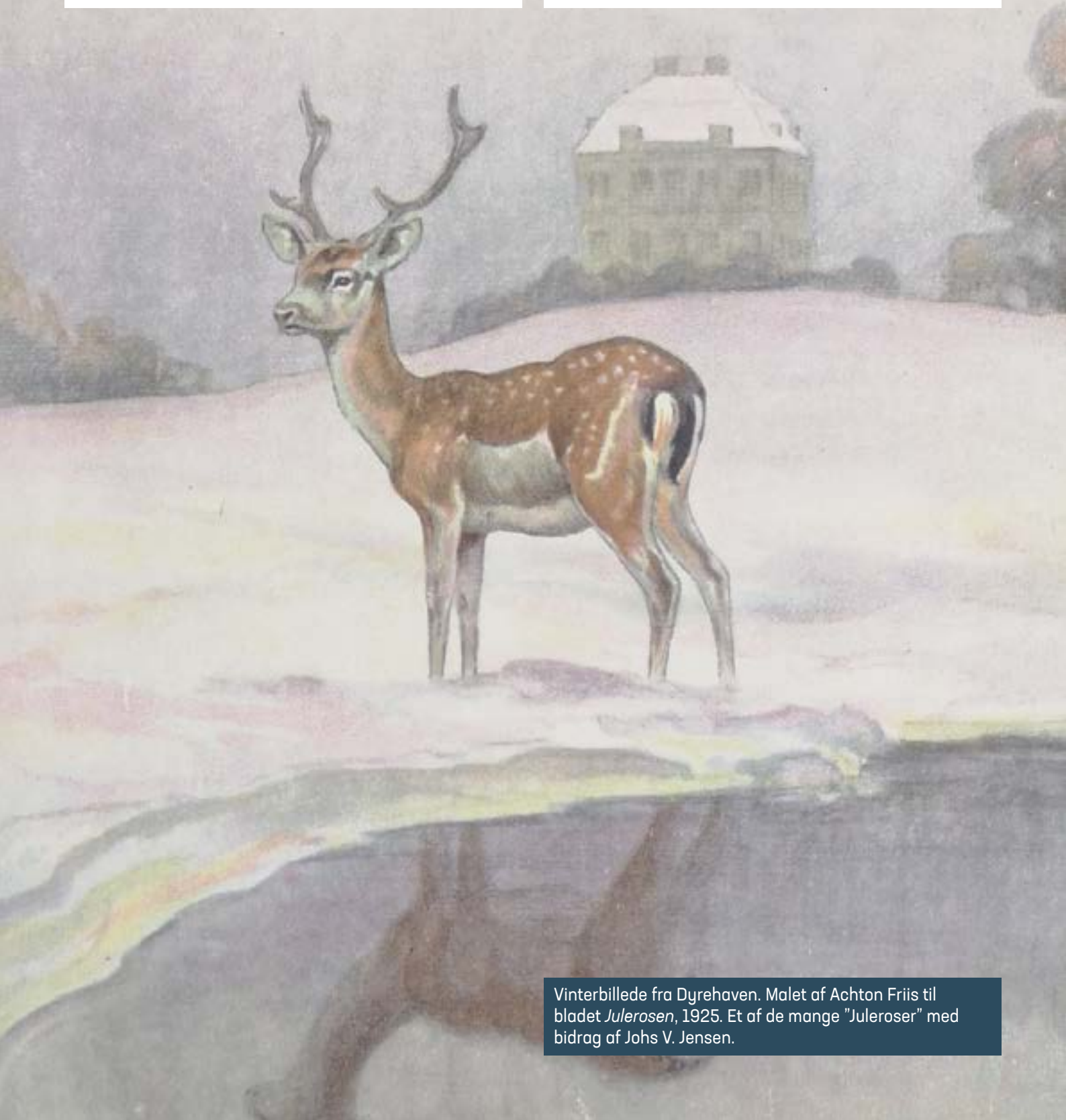
Til Johs.V. knytter sig bl.a. nogle foredrag, som er flyttet til efteråret. *Politikens* chefredaktør Christian Jensen gæster museet 6.9 for at tale om nationalismens væsen set gennem litteraturen. Lektor Sune Berthelsen holder foredraget *Når giganter mødes* om Johs. V.'s samspil med sin tids kulturelle trendsætter, Georg Brandes. Arrangementet afholdes den 2.10. Endelig er Troels Laursens foredrag om Danmarks store, internationale kunstner, Bertel Thorvaldsen, og Johannes V's forhold til hans kunst, flyttet til den 17.11.

Til sidst har vi et hængeparti, idet det ikke har været muligt af afholde sidste års generalforsamling; vi må overveje, om der bliver mulighed for at afvikle den på et rimeligt tidspunkt, eller vi må springe over og vente til efterårets generalforsamling for 2021.

Godt nytår og velkommen til en ny sæson.

Else Marie Spanggaard Drost

Fmd. for Johs V. Jensen & Thit Jensen Museets Støtteforening

Vinterbillede fra Dyrehaven. Malet af Achton Friis til bladet *Julerosen*, 1925. Et af de mange "Juleroser" med bidrag af Johs V. Jensen.

Det nye Johannes V. og Thit Jensen Museum fik ild-dåb i et epidemiår

*v. Hans Støttrup Jensen, bestyrelsesformand
Johs. V. Jensen og Thit Jensen Museet*

Stort rykind på museet

I 2019 fik Thit og Johannes igen fælles adresse i Farsø. Det ny bofællesskab vakte opsigt landet over og gav forhåbninger om et stort rykind af gæster på museet i 2020. Allerede i januar og februar havde mange grupper anmeldt deres besøg. Men med corona-epidemien ændrede situationen sig med ét slag. I stedet for at byde besøgende velkomne til vores nye smukke museum, måtte vi - ligesom andre kulturelle institutioner - slå dørene i.

Heldigvis kom der efter genåbningen af landet igen gang i museumsbesøgene. Danskernes ferie i udlandet blev aflyst og erstattet med ferier og udflugter under hjemlige himmelstrøg. Mange danskere har opdaget, at der ud over museumsbranchens kendte flagskibe også findes en stor underskov af mindre museer, der kan byde på interessante og berigende kulturoplevelser. Derfor har rigtig mange gæster også fundet vej til Johs. V. og Thits Museum, og de har udtrykt deres forundring og begejstring over, at der i Farsø - langt fra det finkulturelle hovedstrøg - findes et stort og flot forfattermuseum med smukke professionelle udstillinger. Og oven i købet et museum, som giver stor lyst til at stifte nærmere bekendtskab med de to søskendes litterære bedrifter, hvad salget fra vores lille antikvariat tydeligt demonstrerer.

Selv om der ikke kom gang i de store gruppebesøg, kan vi derfor ved årets afslutning konstatere, at vi er kommet igennem skærsilden med et - efter omstændighederne - fint besøgstal og dermed også et rimeligt økonomisk resultat.

En efterårssæson med mange arrangementer

Corona-epidemien satte en stopper for de arrangementer, som museet havde planlagt i foråret. Som kompensation for den magre forårssæson har vi i efteråret vartet op med et stort og varieret udbud af koncerter, foredrag, byvandring og klip-og-fold aktiviteter for bedsteforældre med børnebørn.

I september gæstede Johannes V. Jensens yngste barnebarn Hans Ulrik Jensen museet. Hans Ulrik, der har bidraget til museets udstillinger med flere donationer af Johs. V.'s buster, malerier etc., er en af landets mest anerkendte jazzsaxofonister. Han havde allieret sig med pianisten Jakob Christoffersen, og sammen gav de to jazzmusikere en koncert fremført med stor charme og musikalsk professionalitet. Farfaren har givetvis nikket anerkendende oppe fra sit Elysium.

Hans Ulrik og Jacob Christoffersen ved efterårets koncert.

Kort tid efter var der på ny koncert på museet - denne gang med den unge kvindelige stryger- og vokaltrio Vesselil, som på en usædvanlig talentfuld måde spillede egne kompositioner inspireret af nordisk folkemusik og med kvindeskæbner i fokus. Thit fik således også sin koncert.

Sidste arrangement i en travl septembermåned var en forfatterevent med Jens Smærup-Sørensen og Hanne Viemose på podiet. De to forfattere, der repræsenterer hver sin forfattergeneration, fortalte den personlige historie om deres forskellige veje ind i forfattergerningen.

Inden nye corona-restriktioner igen gjorde det umuligt at gennemføre vores arrangementer på betryggende vis, nåede Alhed Maria Larsen at holde et engageret foredrag om sin moster - keramikeren Grete Jensen - der var gift med Johannes V.'s ældste søn Jens Jensen. Alhed fortalte historien om en talentfuld kvindelig kunsthåndværker, der efter sin alt for tidlige død ikke blev krediteret for sit livsværk. Først i nyere tid er hun blevet anerkendt for sin betydelige indsats for dansk kunsthåndværk.

Herover: Aktivitetshaven bag museet tager form trods vinterligt gråvejr i begyndelsen af det nye år.

Herunder: Grethe Jensens smukke keramik-klode der krones af en nordpols-sæl, lånt museet af Helle Jensen.

Aftenen var også en lidt usædvanlig familieaften, idet Jens Jensens to døtre Bera og Helle – altså børnebørn af Johs. V. – deltog i arrangementet. Helle havde til lejligheden medtaget en række af Grete Jensens keramiske værker, som var arvegods fra familien Jensen. De indgår nu i en udstilling af Grete Jensen unika, som kan ses på museet.

Udover de nævnet arrangementer bød efteråret også på to litteraturaftener. Under overskriften "Ødipus fra Randers" satte dr. phil. Peter M. Lauritzen fokus på Henrik Pontoppidans selvbiografi og hans store roman "Lykke Per", og centerleder Peter Q. Rannes fortalte levende og interessant om Det Danske Forfatter- og Oversættercenter på Hald Hovedgaard.

Museumsudvidelsen

Efter den store udvidelse af museet sidste år har der – som tidligere omtalt i Nyhedsbrevet – været arbejdet på at skaffe midler til at give museets udearealer et æstetisk løft i form af en oplevelses- og aktivitetsplads. Finansieringen er nu tilvejebragt gennem donationer fra LAG Jammerbugt-Vesthimmerland, Nordea, Brd. Hartmanns Fond, Fonden for Sparekassen Farsø og Landbrugets Kulturfond suppleret med museets egenfinansiering. Anlægningen af pladsen er igangsat og sideløbende hermed indrettes den gamle garagebygning bag museet til et nyt udstillings- og depotrum. Begge arbejder afsluttes i løbet af foråret og kan betragtes som en afslutning på den udvidelse af museet, der tog sin begyndelse tilbage i 2013.

2021

Vi glæder os til at byde museets gæster velkomne til et nyt museums år i 2021. I en rum tid fremover må vi forvente, at vi fortsat vil være underkastet pandemiens restriktioner. Men også pandemier får en ende, og her ved årsskiftet kan vi søge trøst i verselinjerne fra Johs. V.'s solhvervssang:

*Men nu er nedgang vendt
og Haabet tændt -
ja Haabet tændt,
for nu er Solen Vendt,
nu kommer Lyset og den lange Dag tilbage.*

Godt nytår!

Det nye år i støbeskeen

v. Peter Hørup, Museumsleder

Når vintermørket og restriktionerne letter, tegner 2021 til at blive endnu et spændende år på Johs V. og Thits museum.

Fra Den nye verden

Om smittetrykket vil, slår museet 27. marts dørene op for særudstillingen *Fra den Nye Verden*. Udstillingen er blevet til i samarbejde med Det Danske Udvandrerarkiv og viser et bredt udvalg af danske udvandreres fotos fra Amerika, ledsaget af tekster af Johannes V. Jensen samt enkelte af hans egne fotos. Udstillingen kunne ses på Det Danske Udvandrerarkiv sidste efterår og blev nærmere omtalt i det forrige nyhedsbrev. Nu vises den på Jensenmuseet.

Johs. V. og De Fynske Malere

Sammen med udstillingen *Fra den nye Verden*, kan museet præsentere en mindre udstilling med omdrejningspunkt i Johs V. Jensen og de fynske malere. Baggrunden er den donation fra Dronning Margrethe og Prins Henriks Fond som i 2020 muliggjorde restaureringen af Frits Sybergs billede af *Familien Jensen i Tibirke Bakker*. Efterfølgende har museet takket være velvilje fra Johs. Larsen Museet kunnet låne Frits Sybergs maleri *Ved Bogen, Portræt af Johs. V. Jensen*. De to malerier vil sammen med enkelte grafiske arbejder og en præsentation af Grethe Jensens smukke keramik give et fint indtryk af ét af mellemkrigsårenes markante kunstnermiljøer.

Thit - Valkyriens Kamp

For teatergængere bliver der noget at se frem til i august måned, hvor Det flydende Teater holder turnépremiere på stykket "Valkyriens Kamp", der naturligvis tager udgangspunkt i om Thit Jensens dramatiske liv. Premiereren i Farsø er kommet i stand takket være Vesthimmerlands Teaterforening og stykket vil efterfølgende blive opført rundt omkring i landet, hvor det forhåbentlig vil skabe opmærksomhed om både Thit og Johannes, museet, byen og hele Vesthimmerland. [Læs mere om forestillingen her](#)

Danske Digterruter

Og så er det ganske vist. Projektet Danske Digterruter søsættes den 18. juni med litterære natur-oplevelser over det ganske land. Digterruterne er søsat for at få flere ud i naturen ved at lokke med litterære oplevelser. Museet bidrager naturligvis til projektet - i første omgang med en vandrerute på i Louns-halvøen, hvor man undervejs bl.a. kan lytte til tekster fra *Kongens Fald* og *Den lange Rejse*. Vi håber med tiden at kunne udvide med digterruter på De himmerlandske heder og Dollerup Bakker.

Forfatterspirernes Nobelpris

Endelig håber vi atter - efter et års Corona-pause - at kunne optage traditionen med uddeling af museets Nobelpris til unge talentfulde forfatterspirer. Konkurrencen er i år henlagt til efteråret hvor vi samtidigt åbner konkurrencen for en bredere kreds af unge i samarbejde med kultur- og forfatter-skoler.

"Jeg måtte altid være kampklar og havde simpelthen ikke kunnet leve, hvis jeg ikke havde kunnet slå igen. Og jeg slog hårdt, det ved jeg godt! Jeg gjorde folk så bange for mig, at de ikke kom en gang til, og De kan tro, det var en metode, der sparer tid!"

Thit Jensen, 1956

Thit med høj cigarføring anno 2021- Fra pressematerialet til teaterforestillingen "Valkyriens Kamp". Foto: Peter Morten Abrahamsen

Foreløbig arrangementskalender 2021

7

Udstilingsåbning - Fra Den nye Verden

Lørdag 27. marts 14.00 - 16.00

Årets særudstilling om den danske udvandring, Johannes V. Jensen og Amerika. Udstillingen der viser fotos fra danske udvandrere kombineret med tekster af Johs V. Jensen og er et samarbejde mellem museet og Det Danske Udvandrerarkiv. Museumsleder Peter Hørup introducerer til udstillingen.

Semiramis - Filmeftersmiddag om Margrethe I.

Lørdag 17. april. kl. 14.00 - 16.00

Filminstruktør Edith Tvede viser sin kortfilm, "Semiramis", om Margrethe I's død i 1412 og fortæller om sin proces med at dramatisere historie fra research via manuskript til filmatisering. Efter filmen bliver der lejlighed til Q&A - spørgsmål og dialog.

NB: Arrangementet afholdes i Aars Bio

Kongen fra Sande

Mandag 17. maj kl. 19.00 - 21.00

Litteraturaften om Thit Jensens roman om den gamle bonde, der på vej hjem over heden med sønnen i en kiste reflekterer over sit liv. En fortælling om sagn, overtro og om hedens særlige dragende mystik.

Lillian Gross fortæller om nogle af de sagn og mystiske personer, som nævnes i fortællingen. Der læses uddrag af romanen.

Magrethe I.

Lørdag 29. maj kl. 14.00-16.00

Anne Lise Marstrand-Jørgensen fortæller om sin anmelderroste roman om dronning Margrethe I - et psykologisk portræt af Margrethe, der som tiårig blev sendt hjemmefra for at blive gift med Norges konge og som endte som hele Nordens dronning.

Valkyriens Kamp

23-26. august.

Det Flydende Teater gæster Himmerland med en helt ny teateforstilling om Thit Jensen. Nærmere detaljer om tidspunkt og sted følger.

Arrangeret i samarbejde med Vesthimmerlands Teateforening.

Nationalismens væsen - Set gennem litteraturen

Mandag 6. september 19.00-21.00

Christian Jensen, chefredaktør v. *Politiken*, taler om klassisk skønlitteratur fællesskab, identitet, patriotisme og heltedyrkelse.

Arrangeret i samarbejde med Folkevirke, Vesthimmerland.

Jensen og Brandes - Når giganter mødes

Lørdag 2. oktober kl. 14.00-16.00

Georg Brandes og Johannes V. Jensen har begge haft kolossal betydning for dansk kultur. De to giganter i den danske litteratur var enspændere, og når deres veje mødtes, slog det gnister. Lektor og tidligere formand for Brandesselskabet Sune Berthelsen fortæller om litteraturen, religionen, det nationale, rejserne, kønnene og det at være moderne.

Billedhuggeren Bertel Thorvaldsen.

Onsdag d. 11. november kl. 19.00 - 21.00

I anledning af 251 året for den store danske billedhugger går vi for en aften ind i Johs. V. Jensens tanker om danmarkshistoriens mest kendte kunstner, billedhuggeren Bertel Thorvaldsen. Foredrag v. kunstkritiker og sognepræst Troels Laursen

Under forberedelse i efteråret 2021:

Johs. V. og De fynske malere

Foredrag v. Jeppe Priess Gersbøll, leder af Johs. Larsen Museet.

Johs. V. Jensens mindesten med motiv inspireret af romanen *Bræen*. Klimaet forandres. En ny istid indvarsles. Presset af kulden bevæger dyrene sig fra det isnende nord mod sydlige, varmere himmelstrøg...

"Og mens Natten lider, defilerer lange Rækker af Tykhude, Urelefanter, Titandyr og Næsehorn over Passet, viftende med de store lerede Øren i Vinden, drivvaade og fastende. En Gang imellem rumler det et af de vældige Dyr tomt i Indvoldene som et Jordskred, og Elefanten vrider sin Snabel og hoster snøvlende saa det runger i den dybe Skov. Den store Huleløve har Snue og nyser bedrøvet, tørrer sig bagefter op over Øjet med Poten, mens den gaar videre. Vortesvinet mangler Luft i Trynen og snorker tungsindig, slaar Spørgsmaalstegn paa Halen.

Det tripper ikke langt bagefter af mange fine Hove, Skovens sky Græsædere, der ogsaa udvandrer, og mellem dem lyder de stjaalne Fjed af Rovdyrene, som heller ikke har blivende Sted mere. Her tripper Gazeller saa flygtige og blege i Farven som Maanepletter under Løvet i Flok med bovlamme dunstende Hyæner; Vildhest og Okapi vandrer Par om Par med baade Tiger og Leopard, for i Nat er Dyrene paa Rejse og har glemt al Undseelse for hinanden. Nordenvinden suser bagved dem over Passet med sin lange kolde Svøbe. Flokke forsvinder ned i Dalen mod Syd, og nye Hjorde kommer op over Passet fra Nord. Giraffen svinger med sin lange Hals og fejer vissent Løv af Kvistene med sin kronede Pande, mens den holder Trit med de andre, stum og med aandeagtige vaade Øjne. Mindre Vildt følger Trop i et puslende Trav, Hulepindsvin, Tapir, Myresluger; alt hvad der har Ben skal sønderpaa."

Johs V. Jensen, *Bræen*